

HACHUMAK

met David L. Carroll

**GEHEIMEN
VAN EEN
SJAMAAN**

Vertaling Ed van Eeden

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen. Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2022 Jorge Antonio Flores Araoz Legrand en David L. Carroll
Oorspronkelijke titel: *Journeying Through the Invisible*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2023 HarperCollins Holland
Vertaling: Ed van Eeden
Omslagontwerp en omslagbewerking: Villa Grafica
Omslagbeeld: © Shutterstock
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1278 0
ISBN 978 94 027 6883 1 (e-book)
NUR 728
Eerste druk augustus 2023

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers LLC, New York, U.S.A.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Dit boek bevat adviezen en informatie die betrekking hebben op gezondheidszorg. Het dient te worden gebruikt als aanvulling op het advies van uw arts of een andere gediplomeerde gezondheidswerker en is niet bedoeld om dat te vervangen. Als u weet of vermoedt dat u een gezondheidsprobleem heeft, is het raadzaam dat u het advies inwint van uw arts voordat u aan een medisch programma of een behandeling begint.

Alles is in het werk gesteld om de juistheid van de informatie in dit boek te waarborgen op de datum van publicatie. Deze uitgever en de auteur wijzen alle aansprakelijkheid af voor eventuele medische problemen die kunnen optreden als gevolg van de toepassing van methoden die in dit boek worden voorgesteld.

Ik wil dit boek opdragen aan alle kinderen die de afgelopen tijd geboren zijn of nog naar de Aarde moeten komen, en die begiftigd zijn met Medicijnkracht.

Sommige van deze jongeren zullen opgroeien in een van de weinige overgebleven traditionele gemeenschappen waar ze de kans krijgen om onder de juiste begeleiding hun talenten te ontwikkelen. De meeste worden echter geboren op plaatsen waar de cultuur geen ruimte biedt voor het laten opbloeien van hun capaciteiten. Velen van hen zullen waarschijnlijk worstelen en worden meegesleurd door de negatieve stromingen van het leven, waardoor hun aandacht wordt afgeleid van de wereld van de subtiele werkelijkheid. Maar enkelen zullen dicht bij hun roeping blijven en verstandige keuzes maken in hun leven. Zij zullen de beschikbare fragmenten van de oude kennis die binnen hun bereik zijn opzoeken en ophalen, en zij zullen in staat zijn om de wereld hulp te bieden door de Medicijnkracht aan te wenden als een middel tot zelfexpressie.

Dit boek is voor de ongeborenen, de pasgeborenen en de zeer jonge mensen. Voor de mensen die beter zijn dan wij en na ons komen.

‘De sleutel tot al je gedrag zit verstopt in een doos die je met normale hulpmiddelen niet kunt openen. Je onderbewustzijn heeft een ander recept nodig dan het recept dat je tot nu toe hebt gebruikt.’

– Gerard Armond Powell,
oprichter van het Life Advancement Center

INHOUD

Opmerking vooraf	8
Inleiding	9
DEEL I HET BEGIN VAN DE SJAMANISTISCHE REIS	
1 Het pad naar het pad	15
2 Hoe ik een Peruaanse natuurgenezer werd	38
DEEL II PRINCIPES VAN DE SJAMANISTISCHE REIS	
3 Sjamanisme en de Levenskracht	79
4 De Helende Familie	115
5 De taal van visioenen: geesten en de geestenwereld	136
DEEL III WERKEN MET DE HEILIGE PLANTEN	
6 Over de heilige planten	201
7 Over de heilige-plantenceremonie	234
DEEL IV GEDACHTEN OVER HET VERLEDEN EN DE TOEKOMST VAN DE MENSHEID	
8 Schaduwkanten van het sjamanisme	287
9 Kunnen planten de wereld redden?	327
Dankbetuiging	349

OPMERKING VOORAF

Hoewel de meerderheid van de sjamanen bestaat uit mannen, beoefent een groot aantal vrouwen in Peru ook sjamanisme. Zij worden aangeduid als 'heks', 'vrouw van kennis', 'vrouw met macht', 'toevnares', en er zijn nog andere benamingen. In dit boek verwijzen we met mannelijke voornaamwoorden naar sjamanen. Dat doen we om het lezen soepeler te laten verlopen dan het geval zou zijn met aanduidingen als 'hij/zij' en 'zijn/haar'. Mocht je dit taalgebruik vervelend vinden, lees dan alsjeblieft toch door. Hoewel we de beperkingen erkennen van het aanhalen van dit binaire systeem – mannelijke of vrouwelijke beoefenaars – getuigt dit beslist niet van een gebrek aan respect voor mensen die zich identificeren als non-binair en dat in de praktijk brengen.

INLEIDING

Natuurgeneeskunde, de oude kunst van de genezing, heeft door de eeuwen heen kunnen overleven doordat het beoefenen ervan onder de radar is gebleven van de meer dominante cultuur. Sinds de onderdrukkende tijden van de koloniale periode en de alles omhullende tijden van de overrationele en modern-industriële cultuur, zijn de bewaarders van deze kennis gedwongen geweest om de natuurgeneeskunde te beschermen in een verborgen wereld. Sommige van de traditionele gemeenschappen die relatief ongestoord hebben kunnen voortleven, slaagden erin veel van hun voorouderlijke wijsheid te behouden. De plattelandsbevolking, die over de hele wereld de helende kennis heeft overgedragen en beschermd, is nooit een hoofdrolspeler geweest in onze moderne geschiedenis; aan deze groep mensen werd nooit veel aandacht besteed. Hun kennis is er altijd geweest, buiten het zicht, om te voorzien in de behoeften van de traditionele bevolking.

In de afgelopen jaren is vooral één deel van de oude geneeskunde aan de oppervlakte gekomen: het gebruik van plantengeneesmiddelen. Dat staat nu in de schijnwerpers van de internationale aandacht. Op zich is dat niet negatief, want plantengeneeskunde heeft veel te bieden en is nu waarschijnlijk meer dan ooit nodig en op een grotere schaal. Maar de ruimere belangstelling brengt nieuwe uitdagingen en gevaren met zich mee, niet alleen voor het publiek, maar ook voor de kennis zelf.

Nu we in de eenentwintigste eeuw verkeren, zijn we opnieuw getuige van een botsing tussen culturen, zoals die zich ook in de koloniale tijd voordeed. Wanneer traditionele, spirituele kennis snel wordt verworven, zonder dat men de nodige tijd neemt om de prin-

cipes en fijne kneepjes ervan te begrijpen, verandert het in een consumptieproduct.

De kans dat de moderne wereld deze traditionele kennis zal moeten opnemen en omarmen is groot; een respectvolle houding en begrip voor de voordelen van de oude helende kunsten zijn daarbij essentieel.

Mijn persoonlijke praktijk is nooit grootschalig geweest. Na mijn jaren als student en leerling werkte ik lange tijd op het platteland van mijn thuisland, Peru. De meesten van mijn vrienden en cliënten in Peru hebben een leven dat sterk verbonden is met het land; hun levens zijn niet vol materiële bezittingen, maar hun innerlijke wereld is van een grote rijkdom en structuur. Later heeft het leven mij de kans geboden om ook mensen uit andere landen te helpen. Ik heb ze altijd op dezelfde manier behandeld als mijn mede-Peruanen, waarbij ik ook probeerde hen begrip bij te brengen voor de juiste instelling voor het ontvangen van de Medicijnkracht. In die jaren kreeg ik vaak te horen, vooral van mensen die behoorlijk ervaren waren in plantengeneeskundige ceremonies en andere praktijken, dat ik ooit een boek moest schrijven. In dat boek zou ik mijn inzichten moeten delen over de helende kracht en de protocollen van plantengeneeskunde – hoe plantengeneesmiddelen werken, hoe de ervaringen, de codes van de onzichtbare taal, en de nuances van deze helende kunst kunnen worden begrepen en hoe mensen daarmee om moeten gaan. Ik heb verschillende keren gehoord: 'Ik wou dat ik deze kennis eerder had gehad, zodat ik moeilijke ervaringen met plantengeneeskunde had kunnen vermijden,' of: 'Als ik dit eerder had geweten, had ik mijn eerdere ervaringen met plantenceremonies beter kunnen begrijpen.' Dit boek is er om aan die verzoeken te voldoen, en ik hoop dat het een positieve bijdrage zal leveren aan de internationale gemeenschap.

Het is vanuit het diepst van mijn hart – met dankbaarheid voor en dienstbaarheid tegenover de mensen die hulp nodig hebben, en de prachtige geesten van de natuur en de overleden meesters uit het verleden – dat ik nu openlijk enkele van mijn inzichten en verhalen

deel. Het werk met de heilige planten is een zeer belangrijk onderdeel van de Natuurlijke Medicijnkracht, maar daar gaat dit boek niet alleen over. Ik wil een groter beeld geven van de Medicijnkunde en waardering wekken voor andere belangrijke aspecten die in het gedrang zijn of nog niet bekend zijn.

Van mijn leraren heb ik geleerd voorzichtig te zijn en alleen naar buiten te treden om te dienen wanneer mijn vaardigheden nodig zijn; daarna doe ik een stapje terug en word ik weer gewoon een lid van de groep. Ik word liever niet aangesproken met een titel; mijn vaardigheden zijn niet meer waard dan die van een goede jager, een goede verhalenverteller of iemand anders. Discreet blijven in het zichtbare verhoogt je kracht in het onzichtbare.

Een van de grote uitdagingen waar we allemaal voor staan is bijgeloof, de grote vijand van elke vorm van ware kennis, of die nu wetenschappelijk of traditioneel is. Bijgeloof verbuigt de perceptie van de werkelijkheid en creëert kunstmatige waarheden, die worden gedreven door de behoeften van onze persoonlijke angsten en ambities. Helaas heeft bijgeloof een deel van de traditionele kennis gecorrumpeerd: bijgeloof leidt tot de verkeerde praktijken die valse beoefenaars gebruiken om macht te krijgen over de geest van goedgegelovige mensen, in de naam van genezing. Het is voor externe waarnemers soms heel moeilijk om te onderscheiden wat voortkomt uit een zuivere waarneming, een echt ervaringsproces, en wat in tegenstelling daartoe slechts een kunstmatige constructie is die aan de geest wordt opgelegd. In dit boek schrijf ik over dingen die voortkomen uit directe ervaring, en leg ik die uit. Daarnaast veroordeel ik enkele van de bestaande bijgelovige praktijken.

De oeroude helende kunsten zijn diep en uitgebreid. Je stopt nooit met leren, en wat jij in je leven leert, zal altijd maar een klein deel zijn van wat er beschikbaar is om te leren. Er zijn veel dingen die ik door de jaren heen begrepen heb, en er zijn er ook veel die ik nog moet begrijpen. Als een man die van beide werelden heeft geleerd – van de moderne, rationele, wetenschappelijke wereld en van de traditionele wereld van meerdere realiteiten – heb ik al lang geleden besloten om mijn kennis te baseren op directe observatie. Ik accepteer niet

alles wat ik hoor, dus gaat het boek eigenlijk maar over een deel van mijn ervaringen en observaties.

De werkelijkheid wordt waargenomen door de filters van onze interne talen: de talen die we leren van onze ouders en cultuur, en de interne talen die in onze geest zijn gevormd uit goede en slechte ervaringen. Die talen, de filters waar we de werkelijkheid doorheen zien, verschillen van de taal van de Natuur en de geesten. Het dichtst bij de taal van de geesten die we in de menselijke cultuur hebben, staat poëzie. Metaforen, analogieën en symbolen spreken tot ons diepste bewustzijn. Die stromen op een meer kneedbare en vloeïende manier dan de hoekige constructies van onze denkbeelden, zodat ze door de verschillende rasters van onze geest kunnen gaan en ook kunnen oversteken naar de realiteit van niet-menselijke wezens. Echte symbolen omvatten meerdere dingen tegelijk en zijn als de knopen van een net dat de draden van verschillende realiteiten met elkaar verbindt. Een symbool is een sleutel om toegang te krijgen tot verschillende ruimten, een pad naar andere werelden. Verwacht dus geen logische opeenvolging van concepten tijdens een dialoog met de andere werelden.

In de natuurgeneeskunde proberen de boodschappen die je ontvangt verbinding te maken met de kernlaag van het bewustzijn, die in staat is om die taal te begrijpen. Dat diepe deel van ons bewustzijn is vaak sluimerend of onaangeboord, maar in wezen zo krachtig dat het – wanneer het op de juiste manier wordt gestimuleerd – de verwarring kan uitschakelen en het proces kan starten van het oplossen van interne conflicten, het veranderen van zelfdestruïctief gedrag en het navigeren door het labyrint van pijnlijke herinneringen waardoor een mens soms wordt achtervolgd. Daarnaast kan dit diepe deel van ons bewustzijn ons doen begrijpen hoe we in staat zijn een manier van leven te omarmen die de wereld op een constructieve en collectieve manier zal helpen.

DEEL I

HET BEGIN VAN DE
SJAMANISTISCHE REIS

1

HET PAD NAAR HET PAD

Eerst een opmerking. Sta me toe om in dit hoofdstuk een beetje uit te weiden over mijn persoonlijke geschiedenis voordat ik dieper inga op de beschrijving van mijn praktijk als medicijnman. Op die manier kan ik zowel mezelf als de sjamanistische basisconcepten introduceren. Als ik je vertrouwd kan maken met mijn pad naar een bestaan als *curandero*, zul je hopelijk beter begrijpen hoe plantengeneeskunde en traditionele genezing kunnen bijdragen aan diepe en blijvende genezing.

Valluiken en valse beloften

Het was geen moment in me opgekomen om mezelf als een bodyguard te beschouwen. Ik was eenentwintig jaar oud, het was eind jaren tachtig, en Peru was aan het bijkomen van de moorddadige aanvallen van de maoïstische opstandelingen van het Lichtend Pad. Enkele jaren later zou de voormalige hoogleraar filosofie en leider van het Lichtend Pad, Abimael Guzmán, worden opgepakt en levenslang gevangengezet. Maar op dat moment doodden hij en zijn volgelingen zowel vijanden als onschuldige slachtoffers met duizenden tegelijk door moordpartijen en bomaanslagen. Ze stenigden zelfs mensen op dorpspleinen. Geweld en gevaar waren aanwezig op elk niveau van de Peruaanse samenleving.

Al deze wreedheden maakten de hoofdstad Lima tot een uiterst hachelijke plek om te wonen. Dus toen mijn vriendinnen Martina en Chaska vroegen of ik hen als escort – lees: bewaker – wilde vergezellen

naar een gevaarlijke wijk aan de rand van de stad was ik verbaasd. Tijdens de jaren tachtig waren delen van dit gebied overdag riskant en 's nachts ronduit gevaarlijk. In die tijd deed ik negen uur per dag aan vechtsport – waarover later meer – maar ik had niet gedacht dat ik die vaardigheden zou moeten gebruiken als persoonlijk beschermer.

Ik was nog meer verrast toen Martina me vertelde dat ze van plan waren om een lokale *bruja* (tovenaars) te bezoeken, die in dat achtergestelde gebied woonde. Deze oudere vrouw stond bekend als een krachtige wonderdoener, die mensen kon helpen bij het oplossen van alle problemen die ze meebrachten naar haar altaar, of het nu ging om geld verdienen op de aandelenmarkt, iemands genegenheid winnen of genezing bieden voor kanker. Martina en Chaska wisten dat ik een beoefenaar van vechtsport was en dat ik in die onstabiele tijd meerdere keren op straat had gevochten. Ze hadden bescherming nodig en waren bang voor dit deel van de stad. Kon ik misschien meegaan?

Wanneer de geesten vrij zijn om rond te zwerven

Het was midden in de nacht en de duisternis zorgde ervoor dat het huis er bijzonder vervallen en sinister uitzag. De bruja, zo had Martina aan de telefoon te horen gekregen van een van haar assistenten, ontving cliënten pas na middernacht, als 'de geesten vrij rondwaren'. Zowel Martina als Chaska was gevraagd om van tevoren een schriftelijke verklaring te sturen met hun gegevens en een beschrijving van hun problemen. Martina was om onbekende redenen diep depressief en dacht dat ze vervloekt was. Chaska had een groot deel van haar spaargeld verloren in een financiële zwendel en wilde magische hulp om het terug te krijgen. Er zouden ook andere mensen bij het consult zijn, kregen ze te horen. De kosten waren buitengewoon hoog, waardoor arme cliënten gedwongen waren om geld aan te spreken dat ze anders zouden gebruiken om voedsel op tafel te zetten. Die gedachte hield ik voor mezelf toen we de auto voor het huis van de bruja parkeerden en op de voordeur klopten.

Er werd opengedaan door een goedgeklede jongeman met glad achterovergekamd haar en een innemende glimlach. Ik legde hem uit dat ik er was als escort voor mijn vriendinnen en zelf niet zou deelnemen aan de ceremonie van die nacht. Hij knikte zonder te stoppen met glimlachen en leidde ons naar een lange gang waar zo'n tien of twaalf mensen bijna in militaire houding stonden en er zowel bang als gretig uitzagen.

De jongeman verdween even en kwam terug met een pot vol lege enveloppen. Op zijn verzoek stopte iedereen een handvol geld in een van de enveloppen, schreef zijn naam erop en overhandigde die aan de man. Sommigen van hen deden dat op zo'n routinematige manier dat ik vermoedde dat ze frequente bezoekers waren.

Nadat het betaalritueel was voltooid, wachtten we enkele minuten zwijgend totdat er een deur aan het einde van de hal openging. Er verscheen een oude vrouw van een gemengde etnische achtergrond. Ze wenkte ons naar een zaaltje en bracht ons naar een grote ronde tafel. We gingen allemaal zitten.

Ze was een grote vrouw, eerder kolossaal dan zwaar, met veel kleurrijke kralen om haar nek, zware, zilveren oorbellen die haar oorlellen verzwaarden en grote, metalen ringen aan elke vinger. Ze was hoogstwaarschijnlijk eind zestig en ik schatte haar afkomst in als een combinatie van Spaans, Afrikaans en Peruaans inheems. Haar gezicht was zwaar opgemaakt, had diepe rimpels en was niet erg expressief. Haar grote, zwarte ogen bewogen constant, maar leken niemand in het bijzonder aan te kijken. Ze rook sterk naar verschillende commerciële bloemenparfums, waaronder Agua de Florida. Een dolk, een paar rammelaars, iets wat leek op een menselijk dijbeen en verschillende andere magische voorwerpen werden voor haar op tafel geplaatst.

Nadat we allemaal onze plaatsen hadden ingenomen, begon er populaire straatmuziek te spelen op een stereo-installatie en las de bruja namen op van een lijst. Ze liet de mensen weten dat ze hun hand moesten opsteken wanneer ze geroepen werden.

Terwijl ze voorlas, stond een oudere man op, die achter in het zaaltje op een bankje zat. Hij liep rond de tafel en nam slokjes uit een

fles, waarvan hij steeds een mondvul uitsproeide over de cliënten. De spray had hetzelfde goedkope, sterkgeurende aroma als het parfum van de bruja. Dat gegeven zette me op scherp. Hoewel ik in die tijd niet bekend was met sjamanistische praktijken wist ik dat bloemengeuren in een heilige omgeving altijd zelfgemaakt zijn. Je koopt nooit rotzooiparfums op de markt.

Ik keek de tafel rond om te zien hoe de andere mensen reageerden. Velen van hen leken nerveus of onder de indruk, maar niemand oogde ook maar een beetje sceptisch. Ik werd geraakt door hun geloof en door – zo begon ik steeds meer te denken – hun goedgelovigheid. Het oplezen van de namen was voorbij. Onze gastvrouw keek verschillende keren met een strenge blik de tafel rond en vroeg of niemand van ons zijn armen of benen over elkaar had, want dat zou de stroom van helende energie blokkeren. Vervolgens sprak ze gebeden uit en riep ze een hele litanie van heiligen en geesten op.

De bezoekers waren stil en respectvol, duidelijk geïntimideerd door de befaamde krachten van de vrouw.

Plotseling gingen de lichten uit en werd het zaaltje pikdonker.

Er gingen enkele stille minuten voorbij, waarna de bruja haar rammelaars begon te schudden, steeds sneller. Intussen klopte ze hard op de tafel met haar ringen, terwijl ze ratelde, zong, floot en vreemde keelgeluiden maakte. Ook mompelde ze een vreemde mengeling van gebeden en bezweringen. In het donker zag ik de contouren van haar lichaam krampachtig trillen en van links naar rechts zwaaien. Al kijkend naar deze vreemde dans hoorde ik plotseling iets neerstorten aan de andere kant van het zaaltje. Er was iets zwaars op de grond gevallen. *Blop, blam, blom*, zoiets.

Even later riep de tovenares de naam van een vrouw: ‘Maria! Maria! Laten we eens kijken naar Maria! Wat kan ik doen om het emfyseem van jouw vader te verhelpen?’

Ze reciteerde verschillende ‘magische’ verzen en ik hoorde nog een hard geluid. Elke keer als er iets viel, riep ze een andere naam en kondigde ze aan wat voor soort genezing ze uitvoerde. ‘Ik verdrijf nu de geesten van de ziekte uit Maria’s vader,’ zei ze bijvoorbeeld, of tegen een andere cliënt: ‘Er is een vervloeking over jou uitgesproken,

Arsenio. Daarom was er brand in jouw kantoor. Ik haal ze eruit, al die brandende energie en die vloeken.'

Van tijd tot tijd pauzeerde ze. Vervolgens richtte ze zich weer ergens anders op en sprak ze mysterieuze zinnen als: 'Iets ondoordringbaars, hallo! Ik ga eropaf! Geen westenwind!' Daarop volgde nog een keer *bom!* op de grond.

Tussen alle geluiden door bleef de bruja woest ratelen. Het leek me een goede verhulling van de geluiden die haar helpers maakten, zoals op deuren bonken en dingen op de grond laten vallen. Ze gaf ook elk van haar cliënten een vaag advies, dat op iedereen van toepassing kon zijn. 'Ik zie dat je thuis problemen hebt,' zei ze, of: 'Er is een soort blokkade die je vermogen om geld te verdienen belemmert.' Of: 'Je hebt een vijand die je relaties op het werk vergiftigt.' Allemaal generalisaties van het soort dat al eeuwenlang door zogenaamde helderzienden wordt opgelepeld.

Dit optreden duurde ongeveer een halfuur, totdat de bruja aankondigde dat ze rust nodig had.

De lichten gingen aan en de jongeman die ons bij de deur had begroet, verscheen met een vuilnisbak. Snel raapte hij wat flesjes en zwarte pakketjes van de vloer, duidelijk de voorwerpen die de bonkende geluiden hadden gemaakt. De pakketten waren met touw en stof samengebonden en de flesjes waren bedekt met slijmerig, nat vuil, alsof ze net uit de aarde waren opgegraven. Elk flesje bevatte een dikke, donkere vloeistof. Blijkbaar was het achterliggende idee dat die flesjes en pakketten in geheime complotten ergens waren begraven door onbekende tovenaars, waarna ze op magische wijze waren gematerialiseerd door onze bruja. Elk pakket bevatte de kwade energie die het leven van een bepaalde persoon aan tafel had vergiftigd.

Terwijl de lichten aan waren, maakte ik van de gelegenheid gebruik om rond te kijken in de kamer.

Het eerste wat ik zag was een valluik in het plafond, net boven de plek waar de flesjes waren neergevallen. In het donker had iemand op het dak gemakkelijk dat luik kunnen openen om de flesjes te laten vallen op het moment dat de tovenaars beneden haar lawaai maakte.

Destijds kon je zulke flesjes voor een paar centen kopen op de lokale rommelmarkten.

Tijdens de pauze vertelde ik mijn vriendinnen dat ik betwijfelde of deze ceremonie het echte werk was, en dat ze er misschien met een kritischer oog naar moesten kijken. Ik wees op het valluik in het plafond en legde uit hoe gemakkelijk het was om die zogenaamde materialisaties na te bootsen.

Hoewel mijn opleiding tot sjamaan nog ver in de toekomst lag, wist ik in mijn onderbuik dat wat deze vrouw deed geen deel uitmaakte van de aloude precolumbiaanse benadering van de geestenwereld. Het kwam nep over, als een ingestudeerd toneelstukje dat vanavond voor de honderdste keer werd opgevoerd. Toen ik dit allemaal tegen mijn vriendinnen zei, zwegen ze. Even later gingen de lichten uit en begon een nieuwe ronde van gezang, geratel, en vallende flesjes en pakketjes.

Later, toen de ceremonie voorbij was en we in de vroege ochtend naar huis reden, vroeg ik mijn vriendinnen of ze geloofden dat wat de bruja hun verteld had waar was.

Ze dachten even na over mijn vraag en waren het er toen over eens: jazeker, ze dachten dat het echt waar was.

‘Waarom?’ wilde ik weten.

‘Nou ja, hoe zit het dan met al die flesjes die uit het niets komen?’

‘En hoe zit het dan met dat valluik in het plafond?’ vroeg ik.

‘Ja, dat is er misschien wel. Maar weet je, het kan best echt zijn.’

‘De tovenaars leek authentiek,’ zei Chaska. ‘Ik voel me een beetje anders na de dingen die ze me verteld heeft.’

Martina voegde eraan toe dat ze een sterk gevoel had dat er iets ten goede zou veranderen in haar leven.

Deze ervaring was zo’n shock voor mij, dat ik begreep hoe suggestief en verblind mensen kunnen zijn door wensdenken als ze wanhopig graag verlichting willen van hun pijn.

Wat ik die avond zag, was niet alleen wrede trucage, maar ook een schaamteloze uiting van minachting voor mensen die te goeder trouw naar het huis van deze vrouw gekomen waren, met angst en zoveel hoop in hun hart. Haar gedrag leek ook respectloos naar de

aloude kunst van het sjamanisme zelf, waarvan de uitvoering door haar duidelijk een onhandige vervalsing was. Dit begrip was later een leidraad voor me, toen ik ervoor trainde om een curandero, of sjamaan, te worden. Daardoor besepte ik dat je, om een echt spiritueel pad te herkennen, eerst de valse paden moet leren herkennen.

In de weken daarna vertelde ik dit verhaal aan een paar vrienden en vervolgens vergat ik het incident min of meer. Ik had nooit gedacht dat het leven me tien jaar later de kans zou bieden om van ware sjamanistische meesters te leren hoe ik de dingen moest doen die deze nepsjamaan pretendeerde te doen – genezen, werken met de geestenwereld en andere mensen echt helpen.

Spiritueel minimalisme

Al vele jaren beoefen ik traditionele natuurgeneeskunde, zowel in Peru als in het buitenland, over de hele wereld. Hoewel mijn geboortenaam Jorge Flores Araoz is, geef ik er de voorkeur aan om Hachumak te worden genoemd als ik over mijn helende activiteiten spreek, een sjamanistische naam die ik hoog op een berg in het noorden van Peru kreeg tijdens een van mijn trainingssessies.

Momenteel doe ik veel van mijn werk vanuit een nederzetting in het oerwoud, aan de oevers van de Amazonerivier in Peru. Van tijd tot tijd reis ik ook naar verschillende regio's van het land om natuurgenezingen uit te voeren, of om cliënten te begeleiden op tochten langs niet-gebaande paden door de prairie en de bergen. In mijn nederzetting kweek ik veel medicinale plantensoorten en zet ik alles op alles om het bovennatuurlijk weelderige regenwoud eromheen te beschermen tegen commerciële exploitatie.

Hoewel ik zelf niet uit het Amazonegebied kom, ben ik in de loop van de tijd lid geworden van de lokale oerwoudgemeenschap. Het dorp bij mij in de buurt bestaat uit mensen uit de Amazone; sommigen van hen hebben gemengd Spaans bloed. Deze mensen leiden een leven zonder elektriciteit, computers of wifi, en hebben zelden mobiele telefoons. De meesten leven in stille harmonie met het regen-

woud om hen heen en geloven diep in de geesten en intelligentie van de elementen. Twee lokale families werken met mij bij mijn nederzetting en zorgen voor het terrein terwijl ik op reis ben. Ik heb strenge regels tegen jagen en het kappen van bomen op het land.

Door de jaren heen heb ik traditionele sjamanistische genezing beoefend op een manier die in de loop van de tijd is geëvolueerd en die ik soms 'spiritueel minimalisme' noem. Het is 'spiritueel' omdat de essentie van het sjamanisme gebaseerd is op communicatie met geestelijke wezens uit de subtiele wereld. En 'minimaal' omdat het werken met door problemen gekwelde cliënten me ervan bewust heeft gemaakt dat de eenvoudigste manier om te genezen de beste manier is: de manier zonder kralen en gewaden, botten en toverstokken. Al die dingen hebben een culturele kleur, die varieert van traditie tot traditie, maar zijn naar mijn mening veel te overvloedig aanwezig in een ceremoniële ruimte die helder en schoongehouden moet worden.

Deze minimalistische aanpak is vandaag de dag belangrijker dan ooit vanwege het grote aantal internationale bezoekers dat Peru binnenstroomt om deel te nemen aan heilige ceremonies. Deze bezoekers kunnen gemakkelijk voor de gek worden gehouden door gekostumeerde beoefenaars en gehypete rituelen. Daarnaast heeft spiritueel minimalisme een leerzame kant. Door een ceremonie sober te houden, zijn er minder afleidingen bij de genezing van de geest. De heling kan directer worden geabsorbeerd door zowel cliënten als sceptici, wat de onbetwistbare realiteit van de sjamanistische manier en de kracht van deze oeroude vorm van geneeskunde aantoont.

Een sjamanistische ceremonie kan opmerkelijk uitgebreid en gevarieerd zijn. Tijdens een nacht onder de invloed van de heilige planten ondergaan cliënten bijna altijd hogere niveaus van bewustzijn. Op hun odyssee kunnen ze het gevoel ervaren vrij te zijn van egoïstische voorkeuren en antipathieën. Ze krijgen een verbeterde creativiteit, een nieuwe waardering voor het leven. Ook kunnen ze een beter begrip ontwikkelen voor hun partner of hun ouders. Ze kunnen het

vermogen vinden om zichzelf en anderen te vergeven. In dat proces verwerven ze meer zelfinzicht, hogere niveaus van energie en een scherpere bepaling van hun intuïtie, wat nog jaren na de sessie voortduurt. Dit is de aanzet voor gevoelens van eenheid met de natuur, communicatie met vrienden en familieleden die zijn overleden, inzicht in hun dood en de angst daarvoor, of een nieuw gevoel van het heilige. En voor sommige vergevorderde personen kan een ware doorbraak naar het domein van het goddelijke plaatsvinden.

Tijdens mijn jarenlange praktijk heb ik cliënten ontvangen die kwamen voor fysieke én emotionele kwalen. Zoals we in dit boek zullen zien, kunnen deze mensen alleen op een ware manier worden genezen als ze worden geadviseerd door iemand die in staat is om psychische energieën in beweging te brengen, en weet hoe hij op een intuïtieve en medelevende manier met zijn cliënten moet omgaan.

Vele jaren geleden ontving ik een bericht van de plantengeesten, die me vertelden nooit heilige-plantenceremonies uit te voeren buiten Peru. Wanneer ik tegenwoordig andere landen bezoek, bespreek ik vanwege dit voorbehoud voornamelijk Amazoneplantentradities met kleine groepen zoekenden, of geef ik lezingen aan een publiek dat geïnteresseerd is in dit onderwerp. Soms help ik ernstige medische gevallen door handoplegging. Dit is altijd een belangrijk hulpmiddel geweest in mijn voorgeslacht, hoewel de methode die mijn leraren onderwezen anders is dan andere sessies met aanrakingstherapie die ik heb bijgewoond. Door de jaren heen hebben serieuze zoekenden in andere landen me soms verleidelijke beloningen aangeboden als ik een sjamanistische ceremonie voor hen zou uitvoeren met behulp van de heilige planten. Dat weiger ik altijd, omdat ik weet dat het essentieel is om trouw te blijven aan de boodschap die ik van de geesten heb ontvangen, ook al begrijp ik die zelf niet helemaal.

Tijdens de eerste jaren van mijn opleiding vertelde een meesterbeoefenaar me dat er in ons beroep vijf basisregels zijn die een sjamaan moet kennen om effectief te kunnen werken met de geestenwereld.

Ten eerste moet een sjamaan tijdens een ceremonie weten dat hij veel angstaanjagende en groteske wezens kan tegenkomen, die op het spirituele vlak leven. Hij kan worden uitgedaagd om duistere krachten te bestrijden of tovenaars ontmoeten die proberen hem schade toe te brengen. Een sjamaan moet leren onbevreesd te zijn.

Ten tweede kan een sjamaan tijdens een ceremonie worden blootgesteld aan de psychische ziekten die op de loer liggen in het onderbewustzijn van een cliënt. Het uiterlijk, de smaak, de geur of het gedrag dat uit deze ziekten ontstaat, kan aanstootgevend of afstotelijk zijn. Een sjamaan moet immuun worden voor de emotie van walging.

Ten derde moet een sjamaan oprecht, medelevend en genereus zijn. Er zijn beoefenaars van de magische kunsten die bereidwillig het lijden en de wanhoop van kwetsbare mensen uitbuiten. Geen van hen verdient het om een genezer of curandero te worden genoemd.

Ten vierde moet een aspirant-genezer het belang van zijn voorgelacht begrijpen. Naast kennis geeft een curandero een inwijdingskracht door aan zijn student, een onzichtbare kracht die de kern wordt van de genezingspraktijk van de cursist. Zonder deze kracht, zonder een authentieke sjamanistische genealogie, en zonder kennis van de gevaren en eisen van de geestenwereld – onderwezen door een geoefende leraar – kan zelfs een bekwame paragnost zichzelf en anderen beschadigen. Ongeacht wat veel recente boeken beweren over dit onderwerp kan niemand in zijn eentje een echte curandero worden. Hij moet worden opgeleid in een inwijdingstraditie.

Ten vijfde vertelde de meesterbeoefenaar me hoe belangrijk het is om te definiëren wat ik wil doen met het geschenk van mijn leven en het geschenk van mijn Medicijn. Een sjamaan moet beslissen aan welke kant van het *curanderismo* hij staat, wit of zwart. Als het wit is, is hij een genezer; is het zwart, dan is hij een tovenaars of *brujo*. Voor een sjamaan is het kwaad geen symbool of allegorie, benadrukte de leraar. Het is een realiteit.